

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 194/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 82/17/1000 a jej prípisom z 25. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených v čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 82/17/1000 a jej prípisom z 25. septembra 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol 17. januára 2017 rozhodnutím [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav“), v ktorom sa nachádza vo výkone trestu, v konaní vedenom pod č. 1891040-1/2017-DT disciplinárne potrestaný z dôvodu porušenia § 39 písm. b) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“), ktorého sa mal dopustiť 20. decembra 2016 tým, že v podaní označenom ako „*Oznámenie o porušení základných práv a iné*“ adresovanom riaditeľovi ústavu použil „*hanlivé vyjadrenia na adresu príslušníkov ZVJS*“. Sťažovateľovi bol uložený disciplinárny trest – pokarhanie podľa § 52 ods. 3 písm. a) zákona o výkone trestu.

3. Proti rozhodnutiu pedagóga ústavu sťažovateľ podal 19. januára 2017 odvolanie, v ktorom namietal, že mu „*nebolo v súlade so zákonom doručené písomné vyhotovenie rozhodnutia, jeho rovnopis, ale len kópia, a teda mu ešte nebolo predmetné rozhodnutie riadne oznámené. Ďalej sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv, keďže sa pedagóg v rozhodnutí nevysporiadal s jeho vyjadrením a otázkami legitimacy a nevyhnutnosti zásahu do uvedených základných práv disciplinárnym potrestaním, namietal absenciu akéhokoľvek následku údajného previnenia a nepreskúmateľnosť rozhodnutia z hľadiska zákonných hľadísk závažnosti, spôsobu spáchania údajného disciplinárneho previnenia, jeho následkom a okolnostiam spáchania vo vzťahu k primeranosti a teda potreby trestania, ako aj úvahy o neprípustnosti možnosti podmieneného odkladu disciplinárneho trestu.*“.

4. Pedagóg ústavu podľa slov sťažovateľa reagoval na odvolanie tak, že mu „*doručil osobne... 24. 1. 2017... rovnopis rozhodnutia prvostupňového orgánu, no aj napriek námietkam sťažovateľa, že je na tomto rozhodnutí uvedený nesprávny dátum, a nie skutočný dátum jeho doručenia, teda 24. 1. 2017, pedagóg odmietal urobiť opravu stým, že nech mu sťažovateľ dokáže, že mu rozhodnutie nedal dňa 17. 1. 2017...*“.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ 26. januára 2017 podal odvolanie, v ktorom uviedol, že *«odolaním z 19. 1. 2017 reagoval na kópiu rozhodnutia prvostupňového orgánu, pričom procesnoprávne dôsledky doručenia rozhodnutia plynú až od doručenia jeho rovnopisu a zákon ich neodvodzuje od doručenia kópie rozhodnutia, a preto podáva v zákonnej lehote odvolanie s tým, že „rozhodnutie je nezákonné kvôli jeho doručeniu po uplynutí 30 dňovej subjektívnej lehoty na jeho vydanie, a tiež z ďalších dôvodov špecifikovaných v mojom vyjadrení a v pôrodnom odvolaní...“»*.

6. O odvolaní sťažovateľa vedúci oddelenia výkonu trestu rozhodol 15. februára 2017 tak, že ho zamietol. Pritom odvolanie z 26. januára 2017 považoval za podané po zákonom stanovenej lehote, a preto naň neprihliadal. K meritu disciplinárneho previnenia uviedol podľa tvrdenia sťažovateľa len to, že *«forma prejavu (vyjadrenia) nie je súčasťou slobody prejavu a väznená osoba môže vyjadriť názory len „slušným a umierneným jazykom“»*.

7. Sťažovateľ zhrnul, že *„bol ústavom disciplinárne potrestaný za použitie formy prejavu v neverejnej korešpondencii, ktorá bola vyhodnotená ako hanlivá a porušujúca zásady slušného správania, za čo mu bol uložený disciplinárny trest pokarhania, voči ktorému sa sťažovateľ odvolal s odkladným účinkom - o údajnom disciplinárnom previnení sťažovateľa sa dozvedel príslušník ZVJS už dňa 21. 12. 2016 (riaditeľ ústavu, resp. dňa 22. 12. 2016 (vedúci VT), a k právoplatnému uloženiu disciplinárneho trestu došlo až dňa 15. 2. 2017... ústav sa v disciplinárnom konaní voči sťažovateľovi nevysporiadal s jeho argumentáciou a dovoľávaním sa ústavnej ochrany základných práv (na slobodu prejavu a na rešpektovanie korešpondencie), a skutočnosťou je aj to, že Oznámenie o disciplinárnom previnení spísal vedúci VT, ktorý sám nerozhodoval v prvom stupni, ale vec postúpil svojmu podriadenému a následne sám rozhodoval ako odvolací orgán, čím bolo sťažovateľovi znemožnené odvolať sa na nezávislý orgán.“*

8. Podaním z 2. apríla 2017, ktoré Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) vyhodnotila ako podnet podľa § 31 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti

postupu ústavu vo veci uloženia mu disciplinárneho trestu. Krajská prokuratúra podnet sťažovateľa prípisom č. k. 1 Kn 154/17/6600-5 z 9. júna 2017 odložila.

9. Opakovaný podnet sťažovateľa v tejto veci z 9. júla 2017 generálna prokuratúra vybavila prípisom č. k. IV/2 Gn 82/17/1000-9 z 25. septembra 2017 tak, že ho ako nedôvodný odložila.

10. Sťažovateľ je presvedčený, že generálna prokuratúra na jeho „*rozsiahle námietky v disciplinárnom konaní, v konaní o podnete a opakovanom podnete fakticky ignorovala a zásah do jeho základných práv nepreskúmala z hľadiska jeho legality, legitimacy a nevyhnutnosti, hoci sa toho sťažovateľ s odkazom na judikatúru ESLP výslovne dovoľával*“.

11. K otázke legality sťažovateľ uviedol, že disciplinárny trest mu bol uložený takmer dva mesiace po tom, čo sa o jeho údajnom disciplinárnom previnení dozvedel príslušník zboru s disciplinárnou právomocou (21. decembra 2016 riaditeľ ústavu, resp. 22. decembra 2016 vedúci oddelenia výkonu trestu). Zákon o výkone trestu (§ 52a ods. 4) pritom stanovuje, že za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárny trest do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení dozvedel ktorýkoľvek príslušník zboru s disciplinárnou právomocou, najneskôr však do jedného roka odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Podľa názoru sťažovateľa disciplinárny trest pokarhania možno považovať za uložený až jeho právoplatnosťou, pretože až týmto okamihom je vykonateľný.

12. Svoj písomný prejav sťažovateľ považoval «*len za mierne pohoršujúci, hodnotiacimi úsudkami napádajúci zneužívanie právomoci nekonkretizovaných osôb, podľa ktorého sú príslušníci zboru dopúšťajúci sa nátlaku na odsúdených „úchylní“, či „zakomplexovaní blbečkovia“*, a zjavne tak ide o štylizáciu (formu) tohto prejavu, ktorý bol naviac neverejný. Vo svetle prípadu ako celku vrátane obsahu sťažovateľovho prejavu (absencia adresnosti a vulgarizmov) a kontextu, v ktorom bol učený (neverejná kritika nezákonného postupu), možno konštatovať, že disciplinárne potrestanie sťažovateľa nesledovalo legitímny cieľ - predmetný písomný prejav sťažovateľa bol zjavne nespôsobilý

akéhokoľvek ohrozenia spoločenského (verejného) záujmu v zmysle druhých odsekov čl. 8 a 10 Dohovoru a korešpondujúcich článkov Ústavy.».

13. Zásah do základných práv sťažovateľa nebol podľa jeho presvedčenia primeraný žiadnemu *«hypotetickému legitímnemu cieľu a ústav nepredostrel relevantné a dostatočné dôvody na jeho ospravedlnenie - aj v prípade zrejmej existencie protichodných záujmov bol ústav povinný hľadať „spravodlivú rovnováhu“ za dodržania príkazu optimalizácie kolidujúcich záujmov, čo celkom zjavne však neučinil. Ústav len vyložene formalistický konštatoval, že sťažovateľ v spornej písomnosti porušil zásady slušného správania a ponížil ľudskú dôstojnosť nešpecifikovaných osôb, za čo ho disciplinárne potrestal, a to bez ohľadu na ústavnú ochranu jeho dotknutých základných práv, ktorej sa však výslovne dovoľával - ústav absolútne nijakým spôsobom nešpecifikoval dôvody odzrkadľujúce, že disciplinárne potrestanie sťažovateľa predstavuje opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu taxatívne určeného záujmu spoločnosti; z napadnutého rozhodnutia v spojitosti s rozhodnutím prvostupňového orgánu je zrejmé, že ústav sa touto rozhodujúcou otázkou ani nezaoberal.».*

14. Podľa sťažovateľa generálna prokuratúra nevykonaním nápravy v konaní o opakovanom podnete porušila jeho právo na súkromie, na rešpektovanie korešpondencie, na slobodu prejavu, a nevysporiadaním sa s relevantnými námietkami vznesenými sťažovateľom v priebehu disciplinárneho konania, v podnete a opakovanom podnete, aj jeho právo na inú právnu ochranu.

15. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na súkromie, na rešpektovanie korešpondencie, na slobodu prejavu, a na inú právnu ochranu podľa čl. 8 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2, a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v konaní Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/2 Gn 82/17/1000 porušené boli.

2. List Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. IV/2 Gn 82/17/1000-9 zo dňa 25. 9. 2017, sa zrušuje a vec sa vracia Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 4 000 EUR, ktoré mu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinná vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

16. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Svoju požiadavku odôvodnil jeho nemajetnosťou a zlou finančnou situáciou, v ktorej sa nachádza v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody.

II.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

19. Podľa čl. 127 od. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

20. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

21. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

22. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí a ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

23. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2 a v čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených v čl. 8 a čl. 10 dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 82/17/1000 a jej prípisom z 25. septembra 2017, ku ktorému malo dôjsť tým, že generálna prokuratúra nenapravila pochybenia, ktorých sa dopustil ústav v disciplinárnom konaní vedenom proti osobe sťažovateľa.

24. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

25. Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

26. Podľa čl. 22 ods. 2 ústavy nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

27. Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

28. Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

29. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

30. Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

31. Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

32. Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

33. Podľa čl. 10 ods. 2 dohovoru výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

34. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, resp. iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

35. Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumiť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

36. Generálna prokuratúra v prípise č. k. IV/2 Gn 82/17/1000-9 z 25. septembra 2017, ktorým vybavila opakovaný podnet sťažovateľa, smerujúci proti postupu krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 154/17/6600, okrem iného uviedla:

«Podľa § 52 ods. 4 veta prvá zákona č 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárny trest do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení dozvedel ktorýkoľvek príslušník zboru s disciplinárnou právomocou, najneskôr však do jedného roka odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.

... disciplinárne previnenie ste spáchali dňa 21. 12. 2016 tým, že ste... do schránky na podávanie sťažností, žiadostí a podnetov riaditeľovi... „ústavu“ vložili písomnosť, ktorá obsahovala vulgárne výrazy. Disciplinárne konanie voči Vám bolo začaté dňom 22. 12. 2016, kedy vo vzťahu k Vám, z dôvodu podania citovanej písomnosti bolo príslušným orgánom vypísané oznámenie o disciplinárnom previnení.

... disciplinárny orgán dňa 17. 1. 2017 rozhodol vo veci disciplinárneho previnenia... tak, že Vám uložil disciplinárny trest...

... je zrejmé, že disciplinárny orgán Vám disciplinárny trest ukladal v 30 dňovej lehote, keď sa o spáchaní disciplinárnom previnení dozvedel, rovnako týmto orgánom bola dodržaná aj objektívna lehota 1 rok od dňa spáchania disciplinárneho previnenia...

Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani podanie odvolania... 19. 1. 2017, ktoré odvolaciemu orgánu bolo postúpené dňa 26. 1. 2017 a o ktorom príslušný odvolací orgán... rozhodol 15. 2. 2017 tak, že... odvolanie zamietol, nakoľko takýto postup je v súlade s § 97j ods. 8 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, v zmysle ktorého bol odvolací orgán povinný rozhodnúť do 30 dní od doručenia odvolania tomuto orgánu.

S poukazom na vyššie uvedené... som... v postupe disciplinárnych orgánov „ústavu“ v súvislosti s realizáciou disciplinárneho konania proti Vašej osobe, nezákonnosť nezistil.

Rovnako aj uložený disciplinárny trest Vašej osobe - pokarhanie, bol uložený v súlade s § 52 ods. 3 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení.

Berúc do úvahy vyššie uvedené skutočnosti postup prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica bol zákonný, a preto Váš opakovaný podnet ako nedôvodný odkladám.»

37. Pretože generálna prokuratúra sa „v plnom rozsahu“ stotožnila „aj s obsahom prípisu prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica“ a sťažovateľa na obsah tohto prípisu odkázala, ústavný súd považoval za potrebné citovať aj z predmetného prípisu krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 154/17/6600-5 z 9. júna 2017, ktorým bol vybavený podnet sťažovateľa na preskúmanie postupu ústavu v disciplinárnom konaní proti nemu.

38. Krajská prokuratúra vo svojom prípise okrem iného uviedla:

«Predmetom disciplinárneho konania č. 1891040-1/2017-DT je písomnosť, ktorú ste podali dňa 21. 12. 2016 ako podnet do schránky v „ústave“... Písomnosť bola následne v zmysle § 36 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov... postúpená na vybavenie vedúcemu oddelenia výkonu trestu, ktorý Vám... 22. 12. 2016 vypísal oznámenie o disciplinárnom previnení. Oprávnený orgán nevyhodnotil uvedený podnet ako korešpondenciu v zmysle § 25 zákona.

V zmysle ust. § 97b ods. 1 „zákona“ konanie vo veciach súvisiacich s výkonom trestu v prvom stupni uskutočňuje a rozhoduje v ňom príslušník zboru alebo zamestnanec zboru určený podľa tohto zákona... Podľa § 97b ods. 2 „zákona“ v konaní podľa § 97a ods. 1 písm. a) a b)... je oprávneným orgánom v rozsahu ustanovenej disciplinárnej právomoci riaditeľ ústavu, vedúci oddelenia výkonu trestu, vedúci otvoreného oddelenia a pedagóg. V zmysle ust. § 52a ods. 4 zákona „Za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárny trest do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení dozvedel ktorýkoľvek príslušník zboru s disciplinárnou právomocou, najneskôr však do jedného roka odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.“

V predmetnej veci v prvom stupni konal pedagóg... ktorý... 17. 01. 2017 oznámenie o disciplinárnom previnení vyriešil uložením disciplinárneho trestu...

... je zrejmé, že pedagóg neprekročil zákonnú či už subjektívnu, ani objektívnu lehotu na uloženie disciplinárne trestu.

Proti tomuto rozhodnutiu... ste... 19.01.2017 podali písomne odvolanie, ktoré oprávnený orgán prevzal dňa 20. 01. 2017. Dňa 26. 01. 2017 pedagóg ako vecne príslušný oprávnený orgán postúpil vec odvolaciemu orgánu v súlade s § 97j ods. 6 „zákona“, podľa ktorého oprávnený orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie; ak tak neurobí, je povinný bez

zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od doručenia odvolania, predložiť odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu na rozhodnutie.

Podľa § 91j ods. 7 písm. a) „zákona“ je odvolacím orgánom v disciplinárnom konaní vedúci oddelenia výkonu trestu alebo vedúci otvoreného oddelenia, ak rozhodnutie vydal pedagóg, riaditeľ ústavu, ak rozhodnutie vydal vedúci oddelenia výkonu trestu alebo vedúci otvoreného oddelenia.

Vedúci oddelenia výkonu trestu... 15. 02. 2017 vydal rozhodnutie o odvolaní, kde... odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového oprávneného orgánu... VOVT dodržal lehotu na rozhodnutie v zmysle §97j ods. 8 zákona, podľa ktorého odvolací orgán je povinný rozhodnúť o odvolaní najneskôr do 30 dní od jeho doručenia odvolaciemu orgánu...

Vo vzťahu k samotnej podstate Vášho disciplinárneho previnenia poznamenávam a v podstate sa stotožňujem s odôvodnením jednotlivých vyššie uvedených rozhodnutí,... je prirodzeným právom väznenej osoby vyjadrovať názory na pracovníkov zboru, podmienky výkonu trestu odňatia slobody, ostatných odsúdených a pod., avšak len za predpokladu, že sa tak deje slušným a umierneným jazykom. Obmedzenie slobody prejavu - teda zachovávanie zásad slušného správania aj pri forme prejavu - v prípade osôb vo výkone trestu odňatia slobody je jasne, zrozumiteľne a predvídateľne vyjadrené v ustanovení § 39 písm. b) „zákona“, ako aj v § 6 ods. 1 písm. b) Ústavného poriadku pre odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody...

Tieto právne normy predstavujú legitímny nástroj predchádzania nepokojom v miestach, kde je osobám obmedzená osobná sloboda. Ak by totiž vyjadrovanie vulgárnych slov bolo v komunikácii osôb vo výkone trestu odňatia slobody prirodzenou formou prejavu, mohlo by to spôsobiť nielen reálne konfliktné situácie medzi väznenými osobami (od výtržníctva až po fyzické napadnutia), ale bolo by aj v rozpore s výchovnou funkciou výkonu trestu odňatia slobody. O uložení disciplinárneho trestu rozhodol oprávnený orgán s prihliadnutím na závažnosť konania a Vášho postoja k disciplinárnemu previneniu.

O povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku ste boli informovaný. Za adekvátny považujem aj uložený disciplinárny trest - pokarhanie. Možno tiež konštatovať, že neboli porušené zásady ukladania disciplinárnych trestov v zmysle § 52a zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu

odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež nebola prekročená disciplinárna právomoc vecne príslušného oprávneného orgánu.

V kontexte s doposiaľ uvedeným som preskúmal postup príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže „ústavu“, ktorý bol zákonný, v súlade so Zákonom č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj inými všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi upravujúcimi činnosti na oddeleniach výkonu trestu.»

39. Po oboznámení sa s obsahom upovedomenia generálnej prokuratúry v spojení s prípisom krajskej prokuratúry ústavný súd dospel k záveru, že generálna prokuratúra svoje úvahy a právne závery jasne a zrozumiteľne odôvodnila, a preto ich po vecnej a formálnej stránke považuje za zákonné a správne.

40. Generálna prokuratúra (v spojení s krajskou prokuratúrou) po tom, ako zhodnotila skutkové okolnosti prípadu sťažovateľa, opierajúc sa o príslušné právne normy, jasne a zreteľne odôvodnila, prečo bolo potrebné postup príslušných disciplinárnych orgánov ústavu považovať za súladný so zákonom. Krajská prokuratúra, ako aj generálna prokuratúra zodpovedali všetky podstatné otázky položené sťažovateľom. V súlade so znením príslušných ustanovení zákona o výkone trestu uviedli, prečo bolo potrebné rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu považovať za včas vydané a ako sa má nazerať na dotknuté zákonné lehoty týkajúce sa konania o disciplinárnom previnení.

41. Zo strany vo veci konajúcich orgánov prokuratúry nebola opomenutá ani otázka opodstatnenosti disciplinárneho stíhania sťažovateľa, a to znova poukazom na konkrétne ustanovenia príslušných právnych predpisov, ktorých porušenia sa sťažovateľ preukázateľne svojím konaním dopustil. Rovnako sa generálna prokuratúra, ako aj krajská prokuratúra zaoberali primeranosťou trestu, ktorý považovali za opodstatnený a zákonný.

42. Napadnuté upovedomenie (prípís) generálnej prokuratúry teda v žiadnom prípade nevykazuje známky arbitrárnosti a obsahuje dostatočne presvedčivé odôvodnenie, pričom ústavný súd nezistil, že by výklad a závery generálnej prokuratúry vykazovali znaky ľubovôle, prípadne boli zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia

príslušných ustanovení zákona o výkone trestu, ktorá by bola popretím ich podstaty, účelu a zmyslu. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že orgán verejnej moci nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Záver, ku ktorému dospela generálna prokuratúra vo svojom upovedomení, nie je možné považovať za taký, ktorý by si vyžadoval zásah ústavného súdu.

43. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom generálnej prokuratúry nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého upovedomenia. Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, preto orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

44. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným upovedomením generálnej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. S prihliadnutím na odôvodnenosť upovedomenia generálnej prokuratúry sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

45. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv „na súkromie, na rešpektovanie korešpondencie, na slobodu prejavu“ zaručených v čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2 a v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 8 a čl. 10 dohovoru postupom a prípisom generálnej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že v sťažnosti absentuje jeho tvrdeniu priliehajúca argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí k porušeniu označených ústavných práv konkrétnymi právnymi závermi generálnej prokuratúry obsiahnutými v napadnutom prípise. Za týchto okolností sťažnosť sťažovateľa v tejto časti nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

46. Navyše, možno konštatovať, že sťažovateľ porušenie označených práv odvodzuje práve od porušenia základného práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). Pretože

však ústavný súd nezistil porušenie procesných ústavnoprávnych princípov zakotvených v čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť ani k zásahu do práv sťažovateľa zaručených v čl. 19 ods. 2, čl. 22, čl. 26 ods. 1 a 2 a v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 8 a čl. 10 dohovoru. Uvedené je dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto časti aj ako zjavne neopodstatnenej podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

47. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v návrhu na rozhodnutie vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Zjavná neopodstatnenosť podanej sťažnosti ako nedostatok podmienky jej prijateľnosti na ďalšie konanie je vzhľadom na podstatu námietok sťažovateľa takej povahy, že by ju nebolo možné odstrániť ani potom, ak by mu ústavný súd ustanovil kvalifikovaného právneho zástupcu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi v posudzovanej veci by preto nebolo účelné a ani hospodárne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2018